

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621204113
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5621204113.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, o zaplatenie 1.580,49 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11Csp/65/2021-142 zo dňa 10. mája 2022 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11Csp/65/2021-180 zo dňa 9. marca 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu ostáva nedotknutý vo výroku I. o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 145,30 eur spolu s 5 % ročným úrokom zo sumy 145,30 eur od 21.10.2021 do zaplatenia

Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej časti zrušuje a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (v ďalšom texte aj ako súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 145,30 eur spolu s 5 % ročným úrokom zo sumy 145,30 eur od 21.10.2021 do zaplatenia, v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby zastavil (výrok I.) a v zostávajúcej časti žalobu zamietol (výrok II.).

2. Vychádzal z toho, že právny predchodca žalobcu využil svoje právo a vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Zároveň konštatoval, že predmetom konania je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom v rámci vzťahu ňou založeného nie je potrebné, aby sa ktorýkoľvek jeho účastník dovoľával premlčania.

3. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad mal následne súd prvej inštancie preukázať, že žalovaný pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vykonal poslednú úhradu vo výške 30 eur dňa 17.9.2018. V tom čase už však bol v omeškaní aj s predchádzajúcimi splátkami, a to za mesiac júl 2018 a september 2017. Z predžalobnej upomienky z 2.11.2018 vyplývalo, že právny predchodca žalobcu odvíjal svoje právo na vyhlásenie predčasnej splátky úveru od splátky splatnej do 15.9.2018. Nadväzne okresný súd uzavrel, že vzhľadom na podanie žaloby dňa 30.11.2021 je v zmysle § 54a a § 103 Občianskeho zákonníka nárok žalobcu premlčaný.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v spore úspešnému žalovanému priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku, konkrétne proti výrokom II. a III. podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že bude žalobe vyhovieť. Argumentoval neplynutím lehôt upravených zákonom č. 62/2020 Z. z., čo má za následok posunutie premlčacej doby o 76 dní, t. j. následne by bola žaloba podaná v rámci plynutia premlčacej doby.

6. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP; z tohto dôvodu nedotknutým zostal odvolaním nenapadnutý výrok o čiastočnom zastavení konania) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté rozhodnutie v preskúmvanej časti v zmysle § 389 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Základom zamietajúceho rozsudku bolo konštatovanie okresného súdu o premlčaní nároku žalobcu, pri ktorom závere vychádzal z toho, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú (podľa ustálenia okresným súdom) došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

9. Určujúca otázka počiatku plynutia premlčacej doby v zmysle dotknutého zákonného ustanovenia v prípade spotrebiteľských zmlúv pri uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka – aj vzhľadom na (zásadnú) rozdielnosť prístupu jednotlivých súdov – bola predmetom zjednocujúcej činnosti Najvyššieho súdu SR. Ten v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 29/2023 konštatoval: „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh“. K uvedenému záveru dospel najmä na základe toho, že v prípade akceptácie výslovného znenia § 103 Občianskeho zákonníka a pri plnení povinnosti veriteľom/dodávateľom postupovať podľa § 53 ods. 9 tohto predpisu (by) dochádzalo k ukračovaniu veriteľov o časť premlčacej doby.

10. Opísaný záver najvyššej súdnej autority sa vzťahuje aj na výklad/prístup zvolený okresným súdom v súdnej veci, ktorým (v zmysle neskôr ustálenej rozhodovacej praxe) skrátil veriteľovi dobu na uplatnenie jeho práva. Aj pri akceptovaní záveru okresného súdu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre splátku splatnú dňa 15.9.2018, by totiž uplatňovaný nárok nemohol byť premlčaný. Premlčacia doba by (aj v takomto prípade) začala plynúť až po uplynutí troch mesiacov, teda v priebehu mesiaca december 2018. Keďže žaloba v súdnej veci bola podaná dňa 30.11.2021, je evidentné, že ani na základe východísk okresného súdu zjavne nemôže ísť o premlčaný nárok (odhliadnuc navyše od prípadného pripočítania obdobia spočívania premlčacej doby v rozsahu 76 dní v zmysle § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z.).

11. Predmetné nepresné právne posúdenie (hoci podmienené zmenou, resp. ustálením judikatúry, ktoré – vzhľadom na to, že nejde o zmenu právnej normy, ale „len“ o jej výklad – majú i spätnú pôsobnosť) viedlo k zrušeniu napadnutého rozsudku a vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou okresného súdu bude opätovne prejednať uplatnený nárok, a to v medziach skutkového zafinovania formulovaného v podanej žalobe (s poukazom na § 294 CSP zmena žaloby je neprípustná), vrátane posúdenia okolností vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (či v danom prípade veriteľ dodržal všetky podmienky pre postup podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), resp. skúmania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

12. Ako výrok závislý od meritórneho výroku musel byť zrušený aj výrok o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. V novom rozhodnutí v zmysle § 396 ods. 3 CSP rozhodne okresný súd i o nároku na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné dovolanie.